

PROTESTANTSE GEMEENTE MUIDERBERG

Kerstnacht

24 december 2023

Hansa Versteeg, *Madonna del Mare Nostrum. Mantel der Liefde*, 2017 (olieverf op canvas, 125 x 125 cm)

Voorganger: Ds. Rein Brouwer

M.m.v. André Potter (orgel) en Irene Vonk (zang)

'In the bleak mid-winter'

1. In the bleak mid-winter frosty wind made moan,
earth stood hard as iron, water like a stone;
snow has fallen, snow on snow, snow on snow,
in the bleak mid-winter long ago.

2. Our God, heaven cannot hold him nor earth sustain;
heaven and earth shall flee away when he comes to reign:
in the bleak mid-winter a stable-place sufficed
the Lord God Almighty, Jesus Christ.

3. Enough for him, whom cherubim worship night and day,
a breast ful of milk and a mangerful of hay;
enough for him, whom angels fall down before,
the ox and ass and camel which adore.

4. What can I give him, poor as I am?
If I were a shepherd I would bring a lamb,
if I were a wise man I would do my part,
yet what I can I give him, give my heart.
(Muziek: Harold Darke [1888-1976]; tekst: Christina Rossetti [1830-1894])

Woord van welkom

Lied 477

1 Komt al - len te - za - men, ju - belend van vreug - de:
komt nu, o komt nu naar Bet - le - hem!
Ziet nu de vorst der en - geln hier ge - bo - ren.

Komt, la-ten wij aan-bid-den,
komt, la-ten wij aan-bid-den,
komt, la-ten wij aan-bid-den die ko - ning.

2. De hemelse engelen riepen eens de herders
weg van de kudde naar 't schamel dak.
Spoeden ook wij ons met eerbiedige schreden!
Komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die koning.

3. Het licht van de Vader, licht van den beginne,
zien wij omsluierd, verhuld in 't vlees:
goddelijk kind, gewonden in de doeken!
Komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die koning.

4. O kind, ons geboren, liggend in de kribbe,
neem onze liefde in genade aan!
U, die ons liefhebt, U behoort ons harte!
Komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die koning.

'Jezus in Bethlehem'

Lied: 'Een diepe nacht houdt Bethlehem'

Sytze de Vries (1945)
naar Philipp Brooks (1835-1893)

Engelse traditional
FOREST GREEN

Een die - pe nacht houdt Beth - le - hem
in dro - men - lo - ze ban.
Haar stra - ten zwij - gen, maar ver - stild
straalt heel het ster - ren - plan.
Hoe zwart het nacht' - lijk duis - ter,
het don - ker dat haar dekt
wordt nu met godd' - lijk licht ge - vuld
dat haar tot le - ven wekt.

2. Nu ster voor ster de morgen groeit de dag geboren wordt.
breekt heel de nacht in zingen uit Gods glorie wordt gehoord!
Hier zingen eng'len hemels de aarde vrede toe.
Nog slaapt zij aan het heil voorbij waarvan zij weten moet.

3. Het zwijgen van de lange nacht bewaart een stil geheim:
hoe God, de mensen toegedaan, als één van hen wil zijn.
Zo ongehoord verschenen, zo klein en zonder macht,
komt Gods genade aan het licht. Een Kind betreft de wacht.

4. Gezegend Kind van Bethlehem dat onze harten wint.
Wij bidden dat Gij ook bij ons een onderkomen vindt.
De eng'len zingen glorie, de morgen wordt begroet.
Het is de echo van hun lied die ons ontwaken doet.

Lucas 2, 1-7

In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. Deze eerste volkstelling vond plaats tijdens het bewind van Quirinius over Syrië. Iedereen ging op weg om zich te laten inschrijven, ieder naar de plaats waar hij vandaan kwam. Jozef ging van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David die Betlehem heet, aangezien hij van David afstamde, om zich te laten inschrijven samen met Maria, zijn aanstaande vrouw, die zwanger was. Terwijl ze daar waren, brak de dag van haar bevalling aan, en ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde hem in een doek en legde hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het nachtverblijf van de stad.

Lied 505

1 In de nacht ge - ko - men
kind van ho - ger - hand,
licht in blin - de o - gen,
licht dat zin - gend brandt,

kom in on - ze da - gen,
 kom in on - ze nacht,
 hoor de aar - de kla - gen -
 Heer, de we - reld wacht.

2. In de nacht gekomen kind dat met geduld
 eeuwenoude dromen eindelijk vervult,
 kom in onze dagen, kom in onze nacht,
 kom met uw gestage, milde overmacht.

3. In de nacht gekomen, onmiskenbaar kind,
 kom, doorwaai de bomen, zachte zuidenwind,
 kom in onze dagen, kom in onze nacht,
 laat uw morgen dagen, kom - de wereld wacht.

Lucas 2, 8-14

Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door het stralende licht van de Heer, zodat ze hevig schrokken. De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de messias, de Heer. Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in een doek gewikkeld in een voederbak ligt.' En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden: 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft.'

'Die Hirten'

Die Hirten wachen nachts im Feld;
so still und dunkel liegt die Welt,
die Menschen alle schlafen: Aber die Hirten, die armen Hirten
halten Wacht bei den Schafen.

Und sieh! ein Engel licht und schön
hernieder schwebt von Himmelshöhn,
Ein Bote auserkoren: "Freuet euch, Hirten, Ihr guten Hirten,
der Heiland der Welt ist geboren."

Und Engel singen ringsumher:
"Sei Gott im Himmel Ruhm und Ehr,
den Menschen Frieden werde!"
Aber die Hirten, die frommen Hirten knieten nieder zur Erde.

Dann eilten sie zum heil'gen Ort,
Maria und Joseph sahn sie dort,
den Sohn gehüllt in Windlein.
Selige Hirten, die guten Hirten beteten an das Kindlein.
(Peter Cornelius (1824-1874), *Die Hirten* (First Version), Opus
posth. 8/2a)

Lucas 2, 15-20

Toen de engelen waren teruggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Laten we naar Betlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt.' Ze gingen meteen op weg, en troffen Maria aan en Jozef en het kind dat in de voederbak lag. Toen ze het kind zagen, vertelden ze wat hun over dat kind was gezegd. Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden, maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en bleef erover nadenken. De herders gingen terug, terwijl ze God loofden en prezen om alles wat ze gehoord en gezien hadden, precies zoals het hun was gezegd.

Lied 506

1 Wij trek-ken in een lan-ge stoet
 op weg naar Bet-le-hem,
 wij gaan uw ko-ning te-ge-moet,
 o stad Je-ru-za-lem!
 Ge-ze-gend die zijn komst be-groet
 en knie-len wil voor Hem!

refrein:
 Wij lo-ven U, ko-ning en Heer,
 ko-ning en Heer,
 Wij lo-ven U, ko-ning en Heer!

2. Al zijt Gij nu nog maar een kind zo kwetsbaar, teer en klein,
 wij weten dat het rijk begint waarvan Gij Heer zult zijn,
 een rijk waarin de vrede wint van oorlog en van pijn.
 Wij loven U, koning en Heer, koning en Heer,
 Wij loven U, koning en Heer!

3. Al gaat de vijand in het rond, de koning van het kwaad,
 al dreigt hij met zijn grote mond dat hij U eens verslaat,
 straks ligt hij dodelijk gewond wanneer zijn rijk vergaat!

Wij loven U, koning en Heer, koning en Heer,
Wij loven U, koning en Heer!

4. Wij gaan op weg naar Betlehem, daar ligt Hij in een stal
die koning in Jeruzalem voor eeuwig wezen zal!

Laat klinken dan met luider stem en blij bazuingeschal:

Wij loven U, koning en Heer, koning en Heer,

Wij loven U, koning en Heer!

Matteüs 2, 1-12

Toen Jezus geboren was in Betlehem in Judea, tijdens de regering van Herodes, kwamen er magiërs uit het Oosten in Jeruzalem aan. Ze vroegen: 'Waar is de pasgeboren koning van de Joden? Wij hebben namelijk zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om hem eer te bewijzen.' Koning Herodes schrok hevig toen hij dit hoorde, en heel Jeruzalem met hem. Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk samen om aan hen te vragen waar de messias geboren zou worden. 'In Betlehem in Judea,' zeiden ze tegen hem, 'want zo staat het geschreven bij de profeet: "En jij, Betlehem in het land van Juda, bent zeker niet de minste onder de leiders van Juda, want uit jou komt een leider voort die mijn volk Israël zal hoeden."' Daarop riep Herodes in het geheim de magiërs bij zich; hij wilde precies van hen weten wanneer de ster zichtbaar geworden was, en stuurde hen vervolgens naar Betlehem met de woorden: 'Stel een nauwkeurig onderzoek in naar het kind. Stuur mij bericht zodra u het gevonden hebt, zodat ook ik erheen kan gaan om het eer te bewijzen.' Nadat ze geluisterd hadden naar wat de koning hun opdroeg, gingen ze op weg, en nu ging de ster die ze hadden zien opgaan voor hen uit, totdat hij stil bleef staan boven de plaats waar het kind was. Toen ze dat zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde. Ze gingen het huis binnen en vonden het kind met Maria, zijn moeder. Ze wierpen zich neer om het eer te bewijzen. Daarna openden ze hun kistjes met kostbaarheden en boden het kind geschenken aan: goud en wierook en mirre. Nadat ze in een droom waren gewaarschuwd om niet naar Herodes terug te gaan, reisden ze via een andere route terug naar hun land.

Lied 483

1 Stil - le nacht, hei - li-ge nacht!
 Da-vids zoon, lang ver-wacht,
 die mil-joe-nen eens za - li-gen zal,
 wordt ge-bo-ren in Bet - le-hems stal,
 Hij, der schep-se-len Heer,
 Hij, der schep-se-len Heer.

2. Hulploos kind, heilig kind, dat zo trouw zondaars mint,
 ook voor mij hebt Ge U rijkdom ontzegd,
 wordt Ge op stro en in doeken gelegd.
 Leer me U danken daarvoor. Leer me U danken daarvoor.

3. Stille nacht, heilige nacht! Vrede en heil, wordt gebracht
 aan een wereld, verloren in schuld;
 Gods belofte wordt heerlijk vervuld.
 Amen, Gode zij eer! Amen, Gode zij eer!

Overweging: 'O, little town of Bethlehem'

Lied 507

1 Het is al nacht in Bet - le - hem,
 wat wordt de we - reld kil!
 De kin - deren zijn naar bed ge - gaan,
 de scha - pen sla - pen stil.
 De her - ders wa - ken in dit uur,
 zij slaan hun man - tels om -
 maar dan, een he - mels vreug - de - vuur,
 een zee van licht rond - om!

3. Het is nog nacht in Betlehem, de schapen staan verbaasd, hun herders laten hen alleen, zij gaan, zij gaan met haast en knielen bij de kribbe neer in eerbied voor dit kind: de goede herder, aller Heer die schapen zoekt en vindt.

4. Wie gaat er met de herders mee? De stal is groot genoeg! Laat lief en leed, laat wel en wee, wacht niet tot morgenvroeg. Geef Hem uw hart, hoe koud en kil, hoe zwart dat moge zijn – want heden stroomt om Jezus' wil uw hart vol zonnenschijn!

Inzameling van onze gaven voor
het 'Stoelenproject', daklozenopvang Amsterdam

Gebeden

Onze Vader, die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaars
vergeven.
En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen

Lied 478

1 Komt, ver - won - dert u hier, men - sen,
 ziet, hoe dat u God be - mint,
 ziet ver - vuld der zie - len wen - sen,
 ziet dit nieuw - ge - bo - ren kind!
 Ziet, die 't woord is, zon - der spre - ken,
 ziet, die vorst is, zon - der pracht,
 ziet, die 't al is, in ge - bre - ken,
 ziet, die 't licht is, in de nacht,
 ziet, die 't goed is, dat zo zoet is,
 wordt ver - sto - ten, wordt ver - acht.

2. Ziet, hoe dat men met Hem handelt,
 hoe men Hem in doeken windt,
 die met zijne godheid wandelt op de vleugels van de wind.
 Ziet, hoe ligt Hij hier in lijden zonder teken van verstand,
 die de hemel moet verblijden, die de kroon der wijsheid spant.
 Ziet, hoe tere is de Here, die 't al draagt in zijne hand.

4. O Heer Jesu, God en mense, die aanvaard hebt deze staat,
geef mij wat ik door U wense, geef mij door uw kindsheid raad.
Sterk mij door uw tere handen,
maak mij door uw kleinheid groot,
maak mij vrij door uwe banden, maak mij rijk door uwe nood,
maak mij blijde door uw lijden, maak mij levend door uw dood!

Zegen

*V: De Eeuwige zegene en behoede u,
de Eeuwige doe zijn aanschijn over u lichten en zij u genadig,
de Eeuwige verheffe haar aangezicht over u allen en geve u
vrede.*

A: Amen (gezongen)

Muziek

'Een ster hangt glanzend' (Pieter G. Buckinx, 1903-1987)

Een ster hangt glanzend boven het heelal.
Onder de sneeuw van het maanlicht
ontwaakt het dal.

Maar de aarde kraakt
onder de hoefslag van vuur en honger
in het vlijmscherpe mes van de wind.

Voor de honger van Herodes beven de moeders,
zij beven voor de roofdierogen van de nacht.
en voor het zwaard van vuur
dat duizenden heeft omgebracht.

Ergens in de wereld schreit een kind
ontelbare winters lang
schreit een kind van kou en verdriet.
Maar wij horen het niet.
Wij werden doof en blind:
een rots van goud waaronder wij schuilen
midden de mieren
binnen de schimmen van onze schuld.

Ontbind het goud dat ons omhult,
breek onze trots
en breek het zwaard
waarvoor de moeders beven.
Doorstraal ons met de gloed,
die Uw genade openbaart.
(*Blijdschap is een boom*, 1967)

Gezegend Kerstfeest!